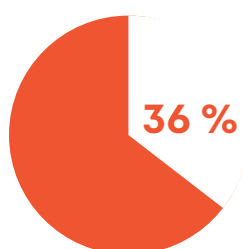

Er det dig eller tobaksindustrien, der snakker?

I år sætter Røgfri Fremtids mediekampagne fokus på tobaksindustrien. Kampagnens formål er at skabe indignation og gøre unge bevidste om, hvor stor indflydelse tobaksindustrien har på vores opfattelse af deres produkter.

Hvorfor sætte fokus på tobaksindustrien nu?

Tobaksindustrien påstår, at de arbejder for en røgfri fremtid. De mener sågar, at de har opfundet løsningen på folkesundhedsproblemet: røgfrie nikotinprodukter. Disse produkter er blevet populære blandt unge.

I Danmark bruger omkring hver tredje (36 %) mellem 15 og 29 år en form for nikotinprodukt enten dagligt eller lejlighedsvist. Der er særligt set en stigning i brugen af nikotinposer og vapes i løbet af de seneste år.

I SRØG-undersøgelsen 2023 ses en stigning i andelen af **15-17-årige, der bruger mindst et produkt med tobak eller nikotin.** I 2020 var det 20 pct., mens denne andel steg til 31 pct. i 2023. Især andelen af unge, der bruger e-cigaretter, er steget markant.

Denne stigning er bekymrende. Det er især problematisk, at tobaksindustriens påstande om, at de nye typer nikotinprodukter er mindre skadelige, tilsyneladende opfattes som sande af de unge.

Tobaksindustriens indflydelse

Vi ved, at de:

- Har markedsført deres produkter til unge ved hjælp af influencere på sociale medier ¹
- Designer tobaks- og nikotinprodukter i farverige emballager ²
- Markedsfører deres produkter med smag af bl.a. mint, mentol, slik og frugt, der i høj grad tiltaler unge ³
- Opfatter unge som deres fremtidige kunder, som er afgørende for deres omsætning. Det viser interne dokumenter. ⁴
- Markedsfører deres produkter på festivaler, hvor unge deltager ⁵
- Markedsfører deres produkter til events for unge i servicebranchen ⁶
- Har uddelt vareprøver til unge i kiosker nær ungdomsuddannelser ⁷
- Har inviteret ungdomspolitikere på studietur til Schweiz for at fortælle om deres produkter ⁸
- Har trådt ind til danske politikere ⁹

Hvad kan vi gøre?

Der er flere ting, der kan gøres for at give tobaksindustrien mindre indflydelse og forebygge, at børn, unge og voksne bliver afhængige af deres produkter.

På nationalt plan skal der vedtages lovgivning, som sikrer, at salget af tobak og nikotin på sigt bliver udfaset i Danmark.

Derudover skal der vedtages tiltag, som begrænser brug af tobak og nikotin, f.eks. højere priser, flere røgfri miljøer, hjælp til rygestop og at produkterne desuden kun sælges i et begrænset antal butikker.

Derudover kan man:

Som kommune/lokalpolitikere indføre røg- og nikotinfri miljøer samt begrænse salget af tobak og nikotin kommunale arealer. Det kan f.eks. være arealer, der udlejes til private arrangementer såsom festivaler og lignende. Kommunen kan også indføre retningslinjer, der begrænser kontakten med repræsentanter for tobaksindustrien og beslutte ikke at indgå partnerskaber eller andre former for samarbejde med tobaksindustrien.

I kommunikationspakken fra Røgfri Fremtid til denne kampagne, er der udarbejdet et udkast til et afsnit om tobaksindustriens metoder, som kan bruges i en sagsfremstilling. Det kan anvendes en i sag om tobaksforebyggelse eller stopforløb, eller til en temadrøftelse i fagudvalg eller kommunalbestyrelse.

Som virksomhed kan I begrænse kontakten med repræsentanter for tobaksindustrien og beslutte ikke at indgå partnerskaber eller andre former for samarbejde med tobaksindustrien.

Som frivillig kan du arbejde for, at tobaksindustrien begrænser deres indflydelse i lokal-samfundet, ved at gøre lokalpolitikere og virksomheder opmærksomme på, at de ikke skal samarbejde med tobaksindustrien.

Som privatperson kan du undgå at købe industriens produkter eller deltage i deres arrangementer. Derudover er det vigtigt, at tale med sit barn om tobak og nikotin. I kan også tale om tobaksindustriens metoder og de påstande, som de har om deres produkter.

Kilder:

1: https://assets.tobaccofreekids.org/content/what_we_do/industry_watch/social-media-marketing-tactics/2023_12_08_SponsoredByBigTobacco.pdf og TV 2 dokumentaren "Røgsløret fra tobaksindustrien" for danske eksempler.

2: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/376853/9789240094642-eng.pdf?sequence=1>

3: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/376853/9789240094642-eng.pdf?sequence=1>

4: <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/376853/9789240094642-eng.pdf?sequence=1>

5: <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE16625122/tobaksgigant-markedsfoerer-sig-paa-at-unge-ikke-skal-ryge-men-rykker-ud-paa-festivaler-for-at-vinde-nye-kunder/>

6: <https://nyheder.tv2.dk/2023-04-13-ekspert-om-tv-2s-skjulte-optagelser-jeg-er-maaloes-over-at-tobaksindustrien-toer-det-her>

7: <https://nyheder.tv2.dk/2023-04-03-15-aarig-fik-smagsproeve-fra-tobaksfirma-i-frikvarter>

8: <https://frihedsbrevet.dk/ryg-og-rejs-ungdomspolitikere-var-paa-studietur-i-schweiz-koebt-og-betalt-af-tobaksgigant/>

9: <https://ekstrabladet.dk/nyheder/politik/dansktopolitik/la-politiker-vaekker-opsigt-i-forsvar-for-nikotin-lobby/9851126>, <https://jyllands-posten.dk/indland/ECE14261560/tobaksgigant-har-ogsaa-lavet-skjult-lobbyarbejde-igennem-unge-politikere/>